

การจัดทำฐานข้อมูลการประมงต่างประเทศ

ลักขณา บุญส่งศรีกุล

นักวิชาการประมงชำนาญการพิเศษ

กรมประมง

บทนำ

กองประมงต่างประเทศ เป็นหน่วยงานหลักของกรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่มีหน้าที่ขับเคลื่อนการดำเนินงานความร่วมมือด้านการประมงกับต่างประเทศทั่วโลก เพื่อให้เกิดความร่วมมือระหว่างกันซึ่งก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาการประมงของทั้งสองประเทศ (ทวิภาคี) หรือ พหุภาคี (ตั้งแต่ 3 ประเทศขึ้นไป) กรมประมงดำเนินงานความร่วมมือกับต่างประเทศ ครอบคลุมทุกด้าน โดยส่วนใหญ่เป็นความร่วมมือทางวิชาการประมงสาขาต่าง ๆ รวมทั้ง ด้านความปลอดภัยอาหารและมาตรฐานสินค้า และความร่วมมือทางด้านการค้าสินค้าประมง นอกจากนี้ ยังมีความร่วมมือในกรอบองค์การระหว่างประเทศ ซึ่งทำให้ไทยมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎเกณฑ์ และทิศทางการพัฒนาการประมงของโลก เช่น ภายใต้ความร่วมมือกับองค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (Food and Agriculture Organization of the United Nations: FAO) ความร่วมมือด้านการประมงอยู่ภายใต้ คณะกรรมาธิการประมง (Committee on Fisheries: COFI) ทำให้ประเทศไทยมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนปฏิบัติสากลในการอนุรักษ์

และบริหารจัดการฉลาม (International Plan of Action on Conservation and Management of Sharks Conser) และแผนปฏิบัติการสากลในการป้องกัน ยับยั้ง และขจัดการทำประมงผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม (International Plan of Action to Prevent, Deter and Eliminate Illegal, Unreported and Unregulated Fishing: IPOA-IUU) เป็นต้น นอกจากนี้ ไทยยังสามารถปกป้องผลประโยชน์ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในภาคการประมงของไทยโดยการนำเสนอข้อมูลในการประชุม ได้รับทราบความเคลื่อนไหว แนวโน้มการพัฒนาและปัญหาด้านการประมงของโลกและข้อมูลอื่น ๆ ซึ่งสามารถนำมาเป็นข้อมูลประกอบการกำหนดทิศทางการพัฒนาการประมงของประเทศไทยให้ทันต่อสถานการณ์ รวมทั้ง ได้รับการสนับสนุนทางวิชาการและงบประมาณในการพัฒนาการประมงของประเทศไทย องค์การระหว่างประเทศและความร่วมมือพหุภาคีที่เกี่ยวข้องกับการประมงอื่น ๆ และสาขาความร่วมมือที่ดำเนินการ เช่น สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรืออาเซียน (Association of Southeast Asian Nations: ASEAN) ดำเนินการความร่วมมือภายใต้การประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านการเกษตรและป่าไม้ ผ่านกรอบการประชุมคณะทำงานประมงอาเซียน (ASEAN Sectoral Working Group on Fisheries) ครอบคลุมความร่วมมือด้านการประมงทุกสาขา โดยโครงการพัฒนาและส่งเสริมการประมงของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้รับการสนับสนุนจากศูนย์พัฒนาการประมงแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ศูนย์พัฒนาการประมงแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Southeast Asian Fisheries Development Center: SEAFDEC) ความร่วมมือครอบคลุมด้านการบริหารจัดการทรัพยากรประมงทะเล เทคโนโลยีการทำประมงอย่างรับผิดชอบ การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ เทคโนโลยีประมงภายหลังการจับสัตว์น้ำ และการพัฒนาอุตสาหกรรมการแปรรูปสัตว์น้ำ

ศูนย์เครือข่ายการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำแห่งเอเชียแปซิฟิก (Network of Aquaculture Centres in Asia-Pacific : NACA) ดำเนินงานความร่วมมือเพื่อมุ่งหวังพัฒนาชนบทผ่านการพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำอย่างยั่งยืน และการบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำ

คณะกรรมการทูน่าแห่งมหาสมุทรอินเดีย (Indian Ocean Tuna Commission: IOTC) ส่งเสริมการบริหารจัดการและใช้ประโยชน์ปลาทูน่าและปลาชนิดที่คล้ายกับปลาทูน่าในมหาสมุทรอินเดียอย่างยั่งยืน

สภาพปัจจุบัน

บุคลากรองประมงต่างประเทศรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความร่วมมือโดยการเก็บเอกสาร รวบรวมไว้ในแฟ้มเอกสาร และรวมไว้เป็นไฟล์ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ในคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล และมีข้อมูลบางส่วนเผยแพร่ในเว็บไซต์กองประมงต่างประเทศ ซึ่งอยู่ภายใต้เว็บไซต์หลักของกรมประมง ข้อมูลที่อยู่ในแฟ้มเอกสารที่ใช้ในการปฏิบัติงาน เช่น ข้อมูลการอนุมัติตัวบุคคลข้าราชการเดินทางไปต่างประเทศชั่วคราว เพื่อเข้าร่วมการประชุมหรือร่วมดำเนินกิจกรรมภายใต้กรอบความร่วมมือด้านการประมงต่างประเทศ ข้อมูลพื้นฐานของประเทศต่าง ๆ เอกสารประกอบการประชุม รายงานผลการประชุมและการดูงาน การแลกเปลี่ยน

ผู้เชี่ยวชาญ ทำให้การค้นหาข้อมูลเพื่อใช้ในการเตรียมท่าทีของประเทศไทย ในการเข้าร่วมการประชุม การสรุปงาน หรือค้นหาข้อมูลในกรณีที่ได้รับผิดชอบไม่อยู่ จะไม่สะดวกเท่าที่ควร ดังนั้น หากสามารถรวบรวม ข้อมูลที่เกี่ยวข้องต่อการดำเนินงานความร่วมมือด้านการประมง ต่างประเทศ ไว้ในจุดที่ผู้เกี่ยวข้องสามารถเข้าถึงได้ง่าย คือ เว็บไซต์ ผู้เกี่ยวข้องจะสามารถค้นหาข้อมูลมาใช้ได้อย่างรวดเร็ว ทำให้การ ปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น ช่วยลดระยะเวลาในการดำเนินงานและ ทำให้ผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบข้อมูลที่หลากหลายสามารถนำไปใช้ประโยชน์ ในการปฏิบัติงานได้มากขึ้น

ข้อเสนอ

เพื่อส่งเสริมการจัดการองค์ความรู้ด้านการประมงต่างประเทศ แก่บุคลากรของกรมประมงที่ปฏิบัติงานด้านการประมงต่างประเทศ และ เพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานด้านการประมงต่างประเทศ โดย คำนึงถึงการประหยัดงบประมาณและใช้ทรัพยากรที่มีอยู่แล้ว จึงเสนอ ให้กองประมงต่างประเทศ กรมประมง จัดทำ “ฐานข้อมูลการประมง ต่างประเทศ” โดยการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของ กรมประมงในการจัดทำฐานข้อมูล

ลักษณะสำคัญของฐานข้อมูลการประมงต่างประเทศ

1. เป็นฐานข้อมูลแบบปิด การเข้าถึงฐานข้อมูลโดยกำหนด ผู้ใช้ข้อมูล (username) และรหัสผ่าน (password)
2. บุคลากรของกรมประมงที่มี username และ password เท่านั้นที่จะเข้าถึงข้อมูลได้

3. บุคลากรกองประมงต่างประเทศที่เกี่ยวข้องทำหน้าที่เป็นผู้นำเข้าข้อมูล และดูแลระบบ

4. ฐานข้อมูลเป็นส่วนหนึ่งของเว็บไซต์กองประมงต่างประเทศ

5. ข้อมูลที่จะบรรจุอยู่ในฐานข้อมูล เช่น

- สรุปข้อมูลพื้นฐานของประเทศต่าง ๆ การเมือง การปกครอง เศรษฐกิจ และสังคม โดยมีรายละเอียดสภาพการผลิตและการค้าสินค้าประมงของประเทศนั้น ๆ ประเทศคู่ค้าสินค้าประมงที่สำคัญ จุดเด่นด้านการประมง เช่น พันธุ์สัตว์น้ำ เทคโนโลยีการทำประมง เทคโนโลยีการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ อุตสาหกรรมสัตว์น้ำ การแปรรูปสัตว์น้ำ

- ข้อมูลพื้นฐานองค์การระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการประมง และสรุปสถานการณ์ดำเนินงานความร่วมมือ

- สถิติการค้าสินค้าประมงระหว่างไทยกับต่างประเทศ

- รายงานผลการประชุมความร่วมมือการประมงต่างประเทศ เช่น การประชุมความร่วมมือด้านการประมงสองฝ่าย การประชุมประจำปีขององค์การระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการประมงซึ่งประเทศไทยเป็นสมาชิกหรือเป็นผู้สังเกตการณ์ และการประชุมอื่นที่เกี่ยวข้อง

- บันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านการประมง และข้อตกลงอื่นที่เกี่ยวข้อง

- รายงานการเดินทางไปดูงานต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับกรอบความร่วมมือการประมงต่างประเทศ

- แผนการเดินทางไปราชการต่างประเทศชั่วคราวประจำปีของกรมประมง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนข้อมูลความร่วมมือด้านการประมงต่างประเทศ ทำให้บุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านการประมงต่างประเทศมีความรอบรู้และนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในการเข้าประชุมในเวทีนานาชาติ หรือ การปฏิบัติงาน

2. สามารถนำข้อมูลที่มีในฐานข้อมูลมาประกอบการตัดสินใจ กำหนดท่าทีต่อการดำเนินงานความร่วมมือกับต่างประเทศและองค์การระหว่างประเทศได้รวดเร็วขึ้น เนื่องจากสามารถเข้าถึงข้อมูลที่เกี่ยวข้องได้สะดวกขึ้น

3. เพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรกองประมงต่างประเทศในการเสนอบุคลากรไปเข้าร่วมการประชุมต่างประเทศ เนื่องจากมีข้อมูลการเข้าร่วมประชุมครั้งที่ผ่านมา

4. กรณีเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานไม่อยู่ เจ้าหน้าที่อื่นสามารถค้นหาข้อมูลที่ต้องการเร่งด่วนได้

แผนการดำเนินงาน

1. ประชุมกำหนดประเภทข้อมูล กรอบเวลาในการนำเข้าข้อมูล แต่ละประเภท ชั้นความลับของข้อมูลแต่ละประเภท และสิทธิ์ในการเข้าถึงข้อมูล

2. ออกแบบโครงสร้างฐานข้อมูล

3. บุคลากรกองประมงต่างประเทศนำเข้าข้อมูล โดยหากข้อมูลใดที่กองประมงต่างประเทศไม่มี จะขอให้หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องช่วยสนับสนุนข้อมูล

4. กำหนด username และ password และแจ้งผู้ใช้งาน

การติดตามผล

สำรวจความพึงพอใจและความคิดเห็นของผู้ใช้ข้อมูล และนำมาปรับปรุงฐานข้อมูลให้ตอบสนองความต้องการของผู้ใช้